

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาเปรียบเทียบการบัญชีนิติเวชและการสอบบัญชี

ผู้เขียน

นายจิรเดชา วันชูเพลา

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.นภาพร ณ เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการบัญชีนิติเวชและการสอบบัญชี

การสอบบัญชี เป็นการตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่อความถูกต้องของงบการเงิน ในขณะที่การบัญชีนิติเวช เป็นการตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิสูจน์หรือเพื่อค้นพบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริต

การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาเปรียบเทียบทั้งหมด 8 หัวเรื่องได้แก่ ลักษณะการให้บริการตรวจสอบ ความรับผิดชอบ กระบวนการปฏิบัติงาน การวางแผน การควบคุมภายใน หลักฐานของการตรวจสอบ การสรุปผลการตรวจสอบและการรายงาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งรวบรวมจากข้อมูลทฤษฎี และวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างในรูปการบรรยาย และตารางสรุปการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการให้บริการตรวจสอบของนักบัญชีนิติเวชเป็นการตรวจสอบเพื่อการรายงานข้อเท็จจริงที่พบ ซึ่งมีลักษณะการให้บริการคล้ายคลึงกับการให้บริการเกี่ยวเนื่อง ที่เป็นการตรวจสอบตามวิธีที่ตกลงร่วมกันของผู้สอบบัญชี

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวชมีส่วนที่คล้ายคลึงกันในเรื่องข้อตกลงในการรับงานตรวจสอบ และกระดากทำการ แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องวัตถุประสงค์และหลักการพื้นฐาน และการทุจริตและข้อผิดพลาด

กระบวนการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวช มีความคล้ายคลึงกันในกระบวนการปฏิบัติงานหลัก โดยจะสามารถจัดกลุ่มขั้นตอนที่มีความคล้ายคลึงกันได้ ซึ่งแบ่งเป็น 3

ช่วงการปฏิบัติงานคือ การปฏิบัติงานช่วงการวางแผน การปฏิบัติงานช่วงการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานช่วงการออกรายงาน แต่มีความแตกต่างกันในส่วนของรายละเอียดการปฏิบัติงานของแต่ละช่วง

การวางแผนของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวช มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องการได้มาซึ่งความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่ตรวจสอบ แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องแนวคิดของการวางแผน และความมีสาระสำคัญ

การพิจารณาเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวชมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องการพิจารณาเกี่ยวกับการตรวจสอบในสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบกับการควบคุมภายใน โดยมีความแตกต่างกันในสองประเด็นคือ ประเภทของความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

หลักฐานของการตรวจ มีความคล้ายคลึงกันในส่วนของการประเมินหลักฐานคือผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวชจำเป็นต้องประเมินหลักฐานเกี่ยวกับความเพียงพอ ความเหมาะสมและความน่าเชื่อถือ เพื่อใช้ในการออกรายงานได้อย่างสมเหตุสมผล ในขณะที่มีความแตกต่างกันได้แก่ลักษณะของหลักฐานของการตรวจสอบ การรวบรวมหลักฐาน และการเลือกตัวอย่าง

การสรุปผลการตรวจสอบและการรายงานของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวชมีความแตกต่างกันในเรื่อง วัตถุประสงค์ของการรายงาน และรูปแบบและเนื้อหาของรายงาน

คุณสมบัติของผู้สอบบัญชีและนักบัญชีนิติเวชมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ความสามารถด้านต่างๆสำหรับการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยนักบัญชีนิติเวชจำเป็นต้องมีความรู้ในหลายๆด้านมากกว่าผู้สอบบัญชี คือ ด้านกฎหมาย และด้านอาชญาวิทยา ส่วนในด้านการสอบบัญชีก็มีความต่างกันบางส่วน โดยที่นักบัญชีนิติเวชต้องมีความรู้ด้านสอบบัญชีที่เน้นในเชิงสอบสวนด้วย

Independent Study Title	Comparison Between Forensic Accounting and Auditing
Author	Mr.Jiradacha Wanchuplow
Degree	Master of Accounting
Independent Study Advisor	Assoc.Prof.Napaporn Na Chiangmai

ABSTRACT

This Independent Study 's objective is to Compare between Forensic Accounting and Auditing.

Auditing, that is inspection in financial information, has objective is to be auditors express an opinion for fairly true on a financial statement. Forensic accounting, that is inspection in financial information, has objective is to be forensic accountants prove or detect a fact about fraud.

The study has scope of comparison in 8 topics including characteristic of service, responsibility, process of operation, planning, internal control, evidence, conclusion and reporting, and qualification of professional. This study is collected from secondary data and analyzed in format of description and tables.

The result of study shows that characteristic of service of forensic accountants is inspection for reporting factual finding, that similar with factual performing agreed upon procedures regarding financial information of auditors.

Responsibility of both auditors and forensic accountants has similarity in term of inspection engagement and documentation, but there are differences in objective and general principles, and fraud and error.

Process of operation of both auditors and forensic accountants has similarity in general operation, which are grouped in 3 stages including planning stage, collection and assessment of evidence stage, and reporting stage, but there are differences in details of each stage.

Planning of both auditors and forensic accountants has similarity in knowledge of business, but there are differences in concept of planning and materiality.

Internal control of both auditors and forensic accountants has similarity in inspection in a computer information systems environment, but there is difference in risk assessment and internal control, which can be identified in 2 subjects including types of risk and objective of risk assessment.

Evidence of both auditors and forensic accountants has similarity in assessment of evidence because both auditors and forensic accountants must assess the evidences in sufficiency, competency, and reliability so that they can report reasonably. However, there are differences including characteristic of evidence, collection of evidence, and sampling of evidence.

Conclusion and reporting of both auditors and forensic accountants has differences in objective of reporting, and format and content of reporting.

Qualification of professional of both auditors and forensic accountants has differences in knowledge and ability. Forensic accountants are needed that they must receive more various knowledge than auditors. Such knowledge are law, Investigative auditing and criminology.